

Ombudsmanden: Vigtigt at få taget diskussion om børneombud

7. april 2015

”Ombudsmandens Børnekontor blev sat i verden for sammen med Børnerådet og Børns Vilkår at udgøre en del af et samlet børneombud, der skal styrke børns rettigheder. Jeg synes, at børnekontoret er kommet godt i gang, men det er vigtigt at få taget diskussionen om, hvorvidt vi har fundet den endelige model på hele området.”

Det siger ombudsmand Jørgen Steen Sørensen godt to år efter, at børnekontoret blev etableret. Meldingen kommer i forbindelse med ombudsmandens beretning for 2014 og samtidig med en debat om, hvorvidt der er brug for yderligere instanser på børneområdet.

”Vi har fået stor anerkendelse for vores juridiske indsats for børns retssikkerhed. Men det er også tydeligt, at nogle efterspørger noget mere – f.eks. en instans, der kan fungere som én indgang til det offentlige eller som den, der tager børnene i hånden hele vejen gennem systemet. Jeg ser meget gerne, at debatten om det samlede børneombud bliver ført til ende, så der kan blive ro om strukturen. Det er vigtigt for alle parter, især børnene”, siger Jørgen Steen Sørensen.

Systemfejl er kernekompetence

Den netop offentliggjorte beretning for 2014 indeholder bl.a. en gennemgang af en af børnekontorets største sager indtil nu, den såkaldte Esbjerg-sag. På et tilsynsbesøg opdagede børnekontorets medarbejdere, at tvangsfjernede børn havde været meget længe på en akutinstitution. Og ved gennemgang af børnenes sager kunne kontoret se, at kommunen havde svigtet flere af børnene ved at fjerne dem alt for sent. Ombudsmanden betegnede kommunens svigt som ”fuldstændig uforsvarligt”, og han inddrog såvel Folketinget som Socialministeriet i sagen.

”Esbjerg-sagen er et godt eksempel på, hvordan vi kan udnytte vores juridiske ekspertise til at afdække systemfejl og drage fordel af vores autoritet. Denne type tunge principielle sager, som vedrører de mest udsatte børns retssikkerhed, er en af vores kernekompetencer”, siger Jørgen Steen Sørensen.

Han peger også på en anden større sag fra 2014, hvor en whistleblower fra Guldborgsund Kommune sendte ombudsmanden et udkast til spareplan for

NYHED

kommunens børneområde. Planen fik ombudsmanden til i alvorlige vendinger at advare mod risiko for tilsidesættelse af anbragte børns rettigheder, og planen blev ikke gennemført. Sagen var en understregning af, at besparelser aldrig må gå ud over børns ret.

Se Folketingets Ombudsmands beretning for 2014.

Se ombudsmandens kronik "Børnekontor eller børneombudsmand" (offentliggjort 1. februar 2015).

Yderligere oplysninger:

Folketingets Ombudsmand, Jørgen Steen Sørensen, tlf. 20 33 97 52

FAKTA

5 pointer om Ombudsmandens Børnekontor

1. Børnekontoret består af juridiske eksperter.

Børnekontoret er et kontor hos Folketingets Ombudsmand, der som de øvrige kontorer i institutionen arbejder inden for rammerne af lov om Folketingets Ombudsmand. I kontoret arbejder seks jurister, en børnesagkyndig og en student.

Det betyder f.eks., at børnekontoret ikke kan tage stilling til, hvad der er den rigtige faglige indsats, hvis børn bliver mobbet i skolen. Børnekontoret kan kun forholde sig til, om lovgivningens formelle regler om f.eks. undervisningsmiljøvurdering og værdiregelsæt er overholdt.

2. Børnekontoret behandler klager, og ser altid efter systemfejl.

Børnekontoret behandler klager om børns forhold, hvad enten de kommer fra børn eller voksne. De fleste klager kommer rent faktisk fra voksne – f.eks. forældre, andre pårørende eller professionelle omkring børnene.

Behandling af klager er kun én af flere aktiviteter i børnekontoret. Kontoret rejser også sager på eget initiativ og tager på tilsynsbesøg på institutioner. Børnekontoret har i sit arbejde altid øjnene åbne for systemfejl. Hvis en klage eller et tilsynsbesøg afslører et generelt problem, vil børnekontoret rejse problemet overfor de relevante myndigheder.

3. Børnekontoret styrker børns rettigheder, men er ikke advokat eller fortaler.

Ombudsmandens Børnekontor arbejder for at styrke børns retssikkerhed ved at tage stilling til retlige spørgsmål. Børnekontoret bedømmer, om offentlige myndigheder og visse private institutioner har behandlet børn og unge efter reglerne. Er reglerne fulgt, kan børnekontoret ikke kritisere. Og børnekontoret kan heller ikke kritisere de regler, som Folketinget har vedtaget.

4. Børnekontoret strækker sig langt for at hjælpe.

Ombudsmandens Børnekontor afviser aldrig børn og unge. I mange tilfælde har kontoret ikke mulighed for at foretage en egentlig juridisk undersøgelse, og det er ofte heller ikke det, der er brug for. Men medarbejderne gør altid, hvad de kan, for at hjælpe. De kan f.eks. bistå ved at sende barnets sag det rigtige sted hen, ved at sætte dets ønsker eller klager ind i en retlig ramme eller ved at sørge for, at myndighederne får truffet en afgørelse.

I knap hver tiende af børnekontorets sager foretager børnekontoret en egentlig undersøgelse og tager stilling til, om myndighederne eller de private institutioner mv. har overholdt reglerne.

5. Børnekontoret prioriterer de udsatte børn.

Ombudsmandens Børnekontor er mest opsøgende over for udsatte børn og unge. Det vil ofte sige børn, der er anbragt uden for hjemmet. Børnekontoret tager på tilsynsbesøg i bl.a. institutioner, opholdssteder og plejefamilier og rejser principielle juridiske spørgsmål.